

Revisionsrapport

Granskning av kommunstyrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll

Ekerö kommun

Charlotte Erdtman
Jenny Nyholm
Per Larson

Mars 2018

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	4
2.1.	Bakgrund	4
2.2.	Syfte	4
2.3.	Metod och avgränsning	5
2.4.	Allmänt om styrprocessen.....	5
3.	Granskningsresultat	6
3.1.	Mål och uppdrag.....	6
3.1.1.	Exempel på väsentliga händelser och uppdrag	6
3.1.2.	Förutsättningar för en effektiv målstyrning	8
3.1.3.	Upprättade internkontrollplaner	8
3.2.	Uppföljning och rapportering	10
3.2.1.	Uppföljning intern kontroll	10
3.3.	Resultat.....	12
3.3.1.	Ekonomiskt resultat.....	12
3.3.2.	Verksamhetsmässigt resultat.....	14
3.3.3.	Intern kontroll	15
3.4.	Analys och utvärdering.....	16
3.4.1.	Övergripande iakttagelse	16
3.4.2.	Intern kontroll	16
3.5.	Särskilda fokusområden.....	17
3.5.1.	Övergripande granskning av återrapportering av delegationsbeslut.....	17
3.6.	Övergripande granskning av den interna kontrollen kopplat till IT-driften av kommunens ekonomisystem	20
4.	Revisionell bedömning.....	21

1. Sammanfattning

På uppdrag av Ekerö kommuns revisorer har PwC granskat om kommunstyrelsen och nämnderna har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamhet och ekonomi med fokus på intern kontroll. Här ingår system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering.

Vid denna årliga granskning har det även genomförts översiktliga genomlysningar avseende rutiner för återrapportering av delegationsbeslut och den interna kontrollen kopplat till IT-driften av kommunens ekonomisystem.

Nedan följer en sammanfattning av bedömningarna av samtliga kontrollområden:

Här bedöms om det genomförs analyser av måluppfyllelsen och den interna kontrollen. Även orsaker till eventuella avvikelser från målen analyseras.

Kontrollområde	Kommentar
Årlig granskning – mål och uppdrag	Uppfyllt
<i>Finns mål och uppdrag formulerade avseende ekonomi och verksamhet?</i>	
Årlig granskning – uppföljning och rapportering	Uppfyllt
<i>Sker rapportering till nämnderna på ett tillfredställande sätt utifrån mål och uppdrag?</i>	
Årlig granskning – resultat	Uppfyllt
<i>Redovisas måluppfyllelse avseende verksamhet och ekonomi?</i>	
Årlig granskning – analys	Uppfyllt
<i>Genomförs analyser av måluppfyllelse och den interna kontrollen?</i>	
Återrapportering av delegationsbeslut	Uppfyllt
<i>Finns tillfredsställande rutiner för återrapportering av delegationsbeslut?</i>	

Samtliga kontrollområden är uppfyllda. Bedömningsgrunderna för den separata rapporten om den interna kontrollen kopplat till IT-driften av kommunens

ekonomisystem skiljer sig jämfört med övriga granskningsområden. I den separata rapporten noteras iakttagna brister och risknivåer bedöms.

Den sammanfattande bedömningen är att Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak är tillräcklig utifrån en översiktlig granskning. Kommunstyrelsen och nämnderna har ändamålsenliga system för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering. Trots att samtliga kontrollområden är uppfyllda och att den revisionsfrågorna uppfylls, så har vi iakttagit brister som bör åtgärdas. Bland annat har kommunstyrelsen inte formellt antagit en internkontrollplan för 2017, och uppföljningen av den interna kontrollen har inte skett enligt plan. Vi har även noterat att tillvägagångssättet för att ta fram risk- och väsentlighetsanalyser skiljer sig åt mellan nämnder. Slutligen refererar kommunstyrelsens delegationsordning konsekvent till den f.d. kommunallagen.

I samband med granskningen av den interna kontrollen kopplat till IT-driften av kommunens ekonomisystem noterades ett antal områden där Kommunstyrelsen har möjlighet att förbättra och förstärka den interna kontrollen. I huvudsak berör våra observationer avsaknaden av processer, rutiner och kontroller kopplade till hanteringen av användare och behörigheter samt förändringar av applikationen.

Utifrån våra iakttagelser föreslår vi följande rekommendationer:

- Att former för risk- och väsentlighetsanalys förtydligas så att tillvägagångssättet blir enhetligt inom hela kommunen.
- Att en internkontrollplan avseende 2018 tas fram och antas av kommunstyrelsen och att återrapportering sker enligt plan.
- Att kommunstyrelsen reviderar sin delegationsordning utifrån den nya kommunallagen.
- Förvaltningsplan för ekonomisystemet uppdateras.
- Rutin för periodisk granskning av användare upprättas inkl. kontroll rörande privilegierade användares aktivitet införs.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Det är revisorernas uppgift att utifrån bland annat kommunallagens riktlinjer granska hur nämnderna fullgör sitt uppdrag. Den nya kommunallagen som trädde i kraft 2017 innehåller inga väsentliga förändringar avseende den interna kontrollen.

För att möjliggöra revisionella bedömningar och skapa ett tillräckligt underlag för revisorernas ställningstaganden anger kommunallagen att all verksamhet som bedrivs av nämnderna ska granskas årligen.

I revisionsuppgiften ingår således att pröva om verksamheten, utifrån en helhets-syn, bedrivs på ett sätt som tillgodoser kommuninvånarnas rättmätiga krav på: *effektivitet och kvalitet, tillförlitlighet och säkerhet samt styrbarhet.*

Årligen ska granskningar bestående av flera delar genomföras i olika omfattning för att revisionsuppgiften ska kunna anses vara fullgjord och för att kunna pröva ansvarsfriheten hos nämnder och fullmäktigeberedningar:

- övergripande ansvarsutövande
- tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner
- årsredovisning och delårsrapport
- fördjupade revisionsprojekt

Denna granskning omfattar styrning, uppföljning och kontroll av verksamhet och ekonomi, med fokus på intern kontroll. Här ingår system och verktyg för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering.

Vid denna årliga granskning har revisionen även gjort en översiktlig granskning av rutiner för återrapportering av delegationsbeslut och en granskning av den interna kontrollen kopplat till IT driften av kommunens ekonomisystem.

2.2. Syfte

Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamhet och ekonomi.

Som utgångspunkt för bedömningen i granskningen används ett antal kontrollfrågor:

- Är nämndens mål och uppdrag tydligt?
- Är uppföljning och rapportering ändamålsenlig?
- Vilka resultat har uppnåtts? Hur rapporteras dessa?
- Vilken analys och utvärdering görs med anledning av resultaten?
- Finns ett system för en tillräcklig intern kontroll?

2.3. Metod och avgränsning

Granskningen har främst skett genom studier av budget och verksamhetsplaner, delårsbokslut och årsredovisning, nämndprotokoll och andra formella styrande dokument, planer och uppföljningar för år 2017 enligt nedan:

- Reglemente för intern kontroll i Ekerö kommun (KFS 01:7)
- Tillämpningsanvisningar internkontroll
- Internkontrollplaner 2017 för kommunstyrelsen och samtliga nämnder
- Tertialrapporter
- Genomgång av samtliga nämnders protokoll under år 2017
- Verksamhetsberättelse för samtliga nämnder för helåret 2017 avseende bokslutet

Intervjuer och avstämningar har genomförts med representanter för respektive nämnder. Totalt har åtta intervjuer och avstämningar genomförts.

Granskningen omfattar samtliga nämnder och styrelser, det vill säga kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden, tekniska nämnden, byggnadsnämnden och överförmyndaren. Ekerö kommun har även en gemensam familjerättsnämnd tillsammans med Solna och Sundbybergs kommuner. Inom ramen för granskningen har en avstämning skett med revisionen i Solna stad kring den grundläggande granskningen av nämnden.

2.4. Allmänt om styrprocessen

En effektiv styrning förutsätter att styrkedjan håller ihop. Mål och uppdrag måste vara formulerade på ett sätt som gör dem mät- och uppföljningsbara (SMART dvs. Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidsatta).

Uppföljnings- och rapporteringssystem kopplade till målen måste vara på plats. De resultat som åstadkoms måste redovisas på ett sätt som gör det möjligt att bedöma måluppfyllelsen. Analysen av måluppfyllelsen och vad som åstadkommit ska sedan kunna användas som "input" inför formulerandet av mål. Schematiskt kan en effektiv och sammanhållen styrprocess åskådliggöras enligt nedanstående modell.

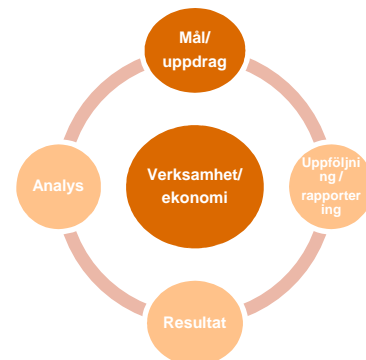

3. Granskningsresultat

Nedan redovisas granskningsresultatet och bedömningar inom kategorierna *mål och uppdrag*, *uppföljning och rapportering*, *resultat* och *analys*.

3.1. Mål och uppdrag

Inom detta område bedöms om kommunfullmäktige lämnat särskilda uppdrag/mål till kommunstyrelsen och nämnderna under året, om mål/uppdrag finns formulerade för verksamheterna och ekonomi och om målen är möjliga att mäta och följa upp.

Kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag återfinns i reglementet som fastställs av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige fastställer även långsiktiga mål för verksamheten. Styrnings- och uppföljningsprocesserna inom respektive nämnd har i stort inte förändrats nämnvärt sedan föregående år, enligt vad som framkommer av genomförda intervjuer.

3.1.1. Exempel på väsentliga händelser och uppdrag

Nedan följer några exempel från intervjuer och dokumentstudier på uppdrag och väsentliga händelser som har skett under året.

- Kommunstyrelsen har fortsatt föregående års satsning inom digitalisering av hela den kommunala organisationen. Den 1 april 2017 bildades enheten för Digitalisering och service (DOS) vars uppdrag är att tillhandahålla en digital strategi och vara en stödjande resurs i de kommunala verksamheternas digitala transformation. Enheten ska även vidareutveckla den digitala aspekten av medborgarservice och vara behjälplig i implementering av kungömsamma digitala plattformar, tjänster och IT-infrastruktur.
- Under året har kommunstyrelsen inom ramen för den politiska satsningen *Framtidsutveckling* fokuserat på två inriktningar. Den första satsningen rör aktivitetsbaserad utformning av arbetsplatser och förändrade arbetsätt inom centrala förvaltningar i kommunhuset. Det andra projektet avsåg tävlingen *Årets idémakare* och utvecklingsidéer avseende den kommunala verksamheten har insamlats. Under 2017 inkom ett tiotal idéer om hur verksamheterna kan effektiviseras och ambitionen är att idéerna ska realiseras under år 2018.
- Kommunfullmäktige fattade i december 2017 beslut om att nämndkontoret för kultur och fritid ska upphöra och istället ersättas av en förvaltningsorganisation. Tidigare har nämndkontoret haft en beställarroll gentemot Ekerö Kultur. Ekerö Kulturs verksamheter kommer att övergå till den nya förvaltningsorganisationen. Det finns ett förslag från KFN om att ansvaret för fritidslokaler och idrottsanläggningar ska övergå till

förvaltningen. För närvarande är idrotts- och fritidsanläggningar tekniska nämndens ansvarsområde. Under 2018 förväntas kommunfullmäktige ta ställning till denna förändring.

- Kultur- och fritidsnämnden har, på uppdrag av kommunfullmäktige, under 2017 utrett och beslutat om hur en utvecklad förvaltningsövergripande samverkan med civilsamhället kan se ut. Ett tvåårigt utvecklingsprojekt pågår och kommunstyrelsen förväntas fatta beslut om den fortsatta inriktningen under 2018. Samverkansprojektets arbetsform grundar sig i den modell som växte fram under arbetet inom integrationsområdet. Uppdraget operationaliserades i projektet ”Öar i samverkan”. Genom en utvecklad samverkan mellan medborgare, föreningar och kommun förväntas fler bli engagerade i civilsamhället och aktivt delta i samhällsutvecklingen.
- Socialnämnden har tagit fram en strategisk lokalförsörjningsprognos för perioden 2018-2030. Dokumentet är specifikt för socialnämndens förvaltning, men enligt uppgift har även andra nämnder tagit fram motsvarande prognos.
- Socialnämnden har under året kartlagt den demografiska utvecklingen, i synnerhet kommunens långsiktiga behov av äldreomsorg. Nämnden har tidigare haft en modell för att beräkna behov av äldreomsorg, men på senare år har utfallet inte överensstämmt med modellen prognos, och därför har modellen reviderats under år 2017. Modellen är tänkt att revideras årligen utefter demografiska förändringar och knyter bland annat an till lokalförsörjningsprognosen 2018-2030.
- Barn- och utbildningsnämnden ändrade i maj ledningsstrukturen genom att ersätta två verksamhetschefer med en biträdande förvaltningschef. Förändringen innebär att förvaltningschefen blir närmsta chef för kommunens 11 rektorer. Förvaltningen uppges kontinuerligt arbeta med organisatoriska anpassningar för att effektivisera verksamheten.
- Både socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden har fortsatt med aktiviteter och åtgärder kopplade till integration. Genom projektet Självständighet 365 avser kommunen åstadkomma en skyndsam integrationsprocess med målbilden att nyanlända ska uppnå egen försörjning i form av arbete eller studier inom ett år från att de blir de kommer till kommunen.
- Byggnadsnämnden har under år 2017 arbetat med tre större detaljplaner. Detaljplanen för Ekerö strand har antagits av kommunfullmäktige, vilken medger att 500 bostäder kan byggas inom planområdet. Ett exploateringsavtal med Skanska tecknades i juni 2017. Detaljplanen har enligt uppgift överklagats och behandlas för närvarande av mark- och miljödomstolen. Under året har även två stora detaljplaner varit ute på samråd – Ekerö centrum och Träkvista torg.

- Tekniska nämnden har fortsatt sitt arbete med att förse nyanlända med bostäder. En inventering av fastighetskontorets lokal- och bostadsbestånd genomfördes under året för att identifiera objekt som kan anpassas för rådande behov. Det före detta Färingsöhemmet har under hösten 2017 byggts om till 32 lägenheter, av vilka 15 hyrs ut till kommunplacerade nyanlända.
- Miljönämnden har inte följt den framtagna tillsynsplanen till följd av personalbrist. Fr.o.m. den 1 mars 2018 har förvaltningen rekryterat en fast heltidstjänst, och utsikterna för att följa tillsynsplanen ser bättre ut för innevarande år.
- Överförmyndaren har erbjudit huvudmän och ställföreträdare att besvara en enkät med frågor om uppdragets innehåll och huruvida kontakten med överförmyndaren är tillfredsställande. Svarefrekvensen var hög och resultatet visar på att huvudmän och ställföreträdare är nöjda.

3.1.2. Förutsättningar för en effektiv målstyrning

Samtliga nämnder har utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål fastställt nämndspecifika mål som följs upp i verksamhetsberättelserna genom en bedömning av måluppfyllelsen på en skala mellan 1-4. Vid varje mättillfälle genomförs en bedömning av respektive mål samt trenden sedan föregående mätning.

I genomsnitt har respektive nämnd sex mål och antalet varierar mellan fyra (överförmyndaren) och elva mål (byggnadsnämnden). Gemensamt för de nämnder som har många mål är att de har delat upp målen per verksamhetsområde. Byggnadsnämnden har exempelvis fem mål som avser bygglovsenheten och sex mål för planerheten. Även tekniska nämnden har delat upp målen – fem mål för teknik- och exploateringskontoret och fem mål för fastighetsenheten, varav två av målen är gemensamma för båda enheterna.

Tidigare år har överförmyndaren inte presenterat någon verksamhetsplan, men inför år 2017 har en verksamhetsplan sammanställts innehållandes fyra målområden. Mot bakgrund av att överförmyndarens verksamhet i hög är grad lagreglerad är utrymmet för politisk målstyrning begränsad. Överförmyndaren har dock formulerat mål som knyter an till rättssäker myndighetsbedömning, vilket följs upp genom Länsstyrelsens tillsyn. Utöver nämnda målområde har överförmyndaren fastställt mål som behandlar service och bemötande, att man ska vara en attraktiv arbetsgivare samt att förvaltningen ska vara effektiv. Respektive målområde har operationaliserats till mål inom överförmyndarkansliet med tillhörande handlingsplan innehållandes aktiviteter och indikatorer.

3.1.3. Upprättade internkontrollplaner

Varje enskild nämnd har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde implementeras enligt kommunfullmäktiges reglemente för intern kontroll (antagen den 14 februari 2014 och reviderad den 3 mars 2015). Ansvaret innebär att nämnderna årligen ska upprätta en nämndspecifik

internkontrollplan och kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att se till att det finns en god internkontrollorganisation inom kommunen. Kommunstyrelsen får även uppdra till förvaltningen att utfärda kommunövergripande tillämpningsanpassningar.

Nämnderna i Ekerö kommun ska implementera reglementet antingen genom att ta fram planer för intern kontroll gällande respektive verksamhet eller vidareutveckla de befintliga planer som finns utifrån de gemensamma tillämpningsanvisningarna. Det finns även en kommunövergripande promemoria (daterad den 12 december 2013) som beskriver hur internkontrollplanen ska tas fram. Enligt skrivelsen ska nämnderna göra dokumenterade väsentlighets- och riskbedömningar enligt COSO-modellen.

Under år 2017 arbetade samtliga nämnder med planer för intern kontroll. På grund av hög arbetsbelastning bland kommunstyrelsens tjänstepersoner hann internkontrollplanen inte formaliseras till ett ärende. Istället tillämpades en plan framtagen av kommunledningskontoret.

Till skillnad från föregående år har överförmyndaren upprättat en internkontrollplan med sju kontrollområden och åtta kontrollmoment.

Vid föregående års granskning konstaterades att miljönämnden saknade en internkontrollplan i början av året, men att en plan antogs i juni 2016. I årets granskning har miljönämnden inkommit med internkontrollplan både för 2017 och 2018.

Slutligen noterar vi att innehåll och omfattningen av kontrollerna – i likhet med föregående år – varierar mellan nämnderna.

Bedömning Mål och uppdrag

Vi konstaterar att fullmäktige under 2017 har öronmärkt kapital och uppdragit åt kommunstyrelsen att framtidsutveckla Ekerö. De projekt som genomförts inom ramen för satsningen drivs av kommunledningskontoret men åtgärderna förväntas ge effekt i stora delar av kommunkoncernen. Fullmäktige gav även kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att under 2017 bygga vidare på ett tidigare integrationsprojekt och utveckla samverkan med civilsamhället. Projektet heter *Öar i samhället* och fler nämnder är inblandade.

Samtliga nämnder i Ekerö kommun använder sig av en internkontrollplan och respektive kontrollmoment bedöms enligt en risk- och väsentlighetsanalys, vilket är en förbättring jämfört med tidigare granskningar. Vi konstaterar att Överförmyndaren har en internkontrollplan vilket är en positiv utveckling. Det framkommer dock att kommunstyrelsens internkontrollplan inte är politiskt antagen.

Fullmäktiges övergripande mål har operationaliserats i prioriterade målområden per nämnd och mål på förvaltningsnivå. Nämnderna redovisar resultattrenden

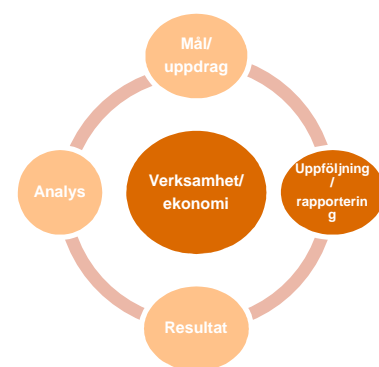
jämfört med föregående års mätning. Överförmyndaren har under året arbetat fram en verksamhetsplan.

Vi anser att styrkedjan från kommunfullmäktige till verksamheterna är tydlig och avgränsad. Måluppfyllnad mäts med adekvata indikatorer och nämnderna bereds möjlighet att granska verksamheternas resultat med tillräcklig frekvens.

Nämnderna ska inom respektive område tillgodose att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt enligt de riktlinjer och mål som fullmäktige har beslutat om. Vår bedömning är att nämnderna fullgör den plikten genom adekvat utformade internkontroll- och verksamhetsplaner med tydligt avgränsade mål. De mål som formulerats är specifika (för respektive nämnd), mätbara (genom indikatorer), accepterade (upplevs enligt uppgift som relevanta), realistiska (indikeras av stigande måluppfyllelse) och tidsatta (avgränsade per verksamhetsår).

3.2. Uppföljning och rapportering

Här bedöms huruvida rapportering till kommunstyrelsen och nämnderna sker på ett tillfredsställande sätt utifrån mål och uppdrag. Bedömningen utgår från om de ekonomiska och verksamhetsmässiga målen återrapporteras med önskvärd tydlighet och tillräcklig frekvens.

Som tidigare år regleras uppföljning av ekonomi, mål och verksamhet i kommunens övergripande ekonomistyrningsprinciper och rapporteras tre gånger per år¹. Rutinen för återrapportering har inte förändrats sedan tidigare år och synes fungera tillfredsställande, enligt föregående granskningar. Samtliga nämnder arbetar strukturerat med uppföljning av mål och ekonomi.

Överförmyndaren har under år 2017 arbetat fram en verksamhetsplan och har enligt intervjuerna för avsikt att arbeta med förtydliga målformulering ytterligare under år 2018 samt följa upp resultatet under året.

3.2.1. Uppföljning intern kontroll

Uppföljning av intern kontroll har skett genom rapportering till nämnderna i samband med årsbokslut. Inom kommunstyrelsen saknades uppgifter avseende uppföljning av internkontroll från två kontrollansvariga, och därför har rapportering till nämnd inte skett enligt plan. Enligt uppgift ska rapportering till nämnd slutföras så fort dessa uppgifter har inkommit.

Överförmyndaren är politiskt vald och tillika chef för överförmyndarkontoret, och därför sker inte återrapporteringen på samma sätt som för övriga nämnder. Vi har inte tagit del av överförmyndarens uppföljning av den interna kontrollen, men enligt uppgift ska uppföljning ske på ett APT-möte i mars.

¹ Följs upp genom verksamhetsredovisning/uppföljning avseende mars och augusti samt verksamhetsberättelse per december.

Följande uppföljning rapporterades i verksamhetsberättelserna:

Kommunstyrelsen: Enligt verksamhetsberättelsen hade kommunstyrelsen god beredskap avseende förebyggande åtgärder för IT-incidenter. Resultatet indikerar även en ökad avtalstrohet av köp av varor och tjänster jämfört med föregående år. Stickprovskontrollen över inköp förtroendekänsliga poster visar en förbättrad efterlevnad av erforderlig dokumentation. Uppföljningen visar dock på brister inom verksamhetens efterlevnad av rutiner vid direktupphandling vilket har fått effekt i bl.a. inskaffande av systemstöd. Ytterligare åtgärd som vidtagits är att riktlinjer för e-post kommer att aktualiseras för att säkerställa kunskapen kring e-posthantering inom organisationen.

Tekniska nämnden: Årets internkontroll innehöll fem kontrollområden, och nämnden konstaterade bland annat att förvaltningens enheter är ytterst sårbara i bemanningsfrågan – vakanser har lett till att förseningar och därför har analys- och rapportarbetet inte prioriterats. Vidare konstaterades att större noggrannhet och uppföljning krävs i leveranskontroll och fakturagranskning. Detta är ett område som tekniska nämnden har haft brister i även tidigare år. Vid förra årets granskning angavs att fakturamängden och komplexiteten är omfattande, och därför krävs ytterligare tillsyn och uppföljning. Avtalstroheten är alltså mycket hög. Fullständig återrapportering av internkontroll ska ske till nämnd under det första kvartalet 2018.

Socialnämnden: Internkontrollen 2017 innehöll 14 processer (kontrollområden). Kontrollen visade att nämnden i stora delar följer fastställda processer och rutiner. Förbättringsområden anges vara genomförandeplaner inom insatsen boendestöd. Förra årets granskning visade på att socialnämnden hade förbättrat sitt resultat avseende förekomst av genomförandeplaner. Årets genomgång av internkontroll visade på att det förekommer brister i rutiner för signering på läkemedelslistor.

Kultur- och fritidsnämnden: Internkontrollen 2017 utgick från nämndkontoret Kultur och fritids tjänstegarantier. Kontrollen avsåg fem tjänstegarantier och samtliga punkter uppfylldes enligt bestämda rutiner. Även förra årets granskning visade att nämnden efterlevde de rutiner som beslutats om.

Byggnadsnämnden: Internkontrollen 2017 avsåg tre kontrollområden lika många kontrollmoment. I verksamhetsberättelsen framgår att ärendebalansen är avvikande gällande antalet tillsynsärenden. Problemet uppges vara åtgärdat genom att miljö- och stadsbyggnadskontorets bygglovsenhet inom ramen för byggnadsnämndens budget har erhållit en nyanställd tillsynshandläggare. I fråga om tjänstegarantier efterlevde nämnden garantin om att registrera ansökningar om bygglov på ankomstdagen och skicka bekräftelse till sökande inom tre dagar. På grund av hög personalomsättning och belastning på befintlig personal samt upplärning av en nyrekryterad registrator var handläggningstiden längre än föreskriven mellan september och oktober, men garantitiden uppfylldes igen under november och december.

Barn- och utbildningsnämnden: Av tidigare granskningar har framkommit att ett utvecklingsområde för barn- och utbildningsnämnden har varit att säkerställa

att vissa rutiner efterlevs – exempelvis att en handlingsplan ska utarbetas om en fristående skola utanför kommunen lägger ner sin verksamhet. I årets genomgång av den interna kontrollen framgår att fastställda regelverk och rutiner följs. Ett nytt kontrollområde för 2017 var att en fakturarutin har tagits fram i syfte att tydliggöra kommunens regelverk för medarbetare inom förvaltningen. Framgent kommer nämnden befästa kontrollområdet avseende statsbidrag med särskilt fokus. Detta eftersom antalet sökta statsbidrag fortsätter att öka och en rutin behöver tas fram. I intervjuer har det framkommit att nämnden ser över möjligheten effektivisera förfarandet och fastställa principer kring vilka statsbidrag man bör söka.

Miljönämnden: Miljönämndens interna kontroll 2017 innehöll 7 kontrollmoment. Internkontrollen visade, likt föregående år, på några fall av utebliven fakturering. Beloppen var dock oansenliga. Tjänstepersoner inom förvaltningen har i intervjuer gett uttryck för att de kontrollmoment som har antagits känns relevanta.

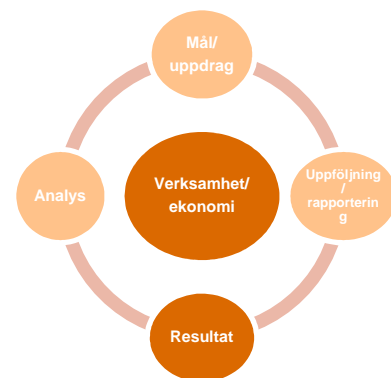
Bedömning Uppföljning och rapportering

Vi konstaterar att den interna kontrollen följs upp enligt plan för samtliga nämnder förutom kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har under 2017 inte följt strukturen för genomförande av kontrollmoment samt återrapportering.

Vår bedömning är dock att kommunstyrelsens brister avseende internkontroll inte kan härledas till styrningssystemet. Vi bedömer att det finns ett tydligt system för styrning och uppföljning av ekonomiska och verksamhetsmässiga mål inom samtliga nämnder. Uppföljningen är, både till form och frekvens, strukturerad och systematisk.

3.3. Resultat

Här bedöms om måluppfyllelse avseende verksamhet och ekonomi redovisas samt om målen har uppnåtts.

3.3.1. Ekonomiskt resultat

Nämndernas ekonomiska resultat - nettokostnadsavvikelsen mot budget vid bokslut 2017 - framgår av tabell 1. I tabellen ingår inte central politisk organisation, revisionen eller kommunstyrelsens produktionsorganisation.

Tabell 1, *Nettokostnad och ekonomiskt resultat per nämnd, mnkr*

Nämnd	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2017	Avvikelse mot budget 2017	Relativ avvikelse mot budget 2017
KS*	-96,0	-120,6	-106,5	-14,1	-13,2 %
BUN	-746,5	-788,7	-791,3	2,6	0,3 %
SN	-465,1	-510,5	-511,8	1,3	0,3 %
KFN	-41,2	-46,2	-45,8	-0,4	-0,9 %
BN	-9,6	-9,4	-10,0	0,6	6,0 %
MN	-3,1	-2,9	-3,4	0,5	14,7 %
TN	-17,6	-20,6	-13,7	-6,9	-50,4 %
ÖFN	-1,7	-2,2	-2,3	0,1	4,3 %
Total	1 380,8	1 501,1	1 484,8	-16,3	-1,1 %

* Inklusiv KS produktionsorganisation och nedskrivning/utrangering anläggningar

I årsredovisningen 2017 redovisas även kostnaderna för central politisk organisation och revisionen. Den totala avvikelsen inom dessa verksamheter summerar till ett överskott om 1,8 mnkr, vilket innebär att verksamhetens totala nettokostnadsavvikelse 2017 uppgår till -14,5 mnkr.

Fem av åtta granskade nämnder visar positiva avvikelser i jämförelse med budget. Trots att majoriteten av nämnderna redovisar överskott så uppgår nämndernas sammanvägda resultat till underskott om -16,3 mnkr, vilket motsvarar 1,1 procent av nämndernas budgeterade medel 2017. De nämnder som redovisar positiva avvikelser har relativt modesta överskott.

Tekniska nämnden utmärker sig genom att ha relativt signifikant underskott. Nämnden har bedrivit verksamheten med underskott de senaste tre åren, och för år 2017 uppgår den negativa budgetavvikelsen till -6,9 mnkr. Avvikelsen är den mest omfattande i förhållande till övriga nämnder i relativa termer. Underskottet förklaras av att nämnden har haft extraordinära kostnader för ombyggnation av Färingsöhemmet till bostäder och projektkostnader för den nedbrunna förskolan på Drottningholm. Sammantaget uppgick extraordinära poster till -7,5 mnkr för året 2017. Under 2016 uppgick extraordinära kostnader till 6,3 mnkr. Det bör dock noteras att kostnaden för personal och administration är väsentligt lägre än budgeterat, vilket huvudsakligen beror på vakanser föräldradighet. I intervjuer har framkommit att fastighetskontoret har varit utan fastighetschef och projektledarchef under 2017, vilket har resulterat i att förvaltningen släpat efter i att

slutföra ärenden enligt plan. Förvaltningen har enligt uppgift lägst resultat i NMI² i kommunen, vilket delvis förklaras av den höga arbetsbelastningen på personalen. Under 2018 har en ny fastighetschef och projektledarchef tillträtt, och förhoppningen är att förvaltningen nu ska kunna fokusera på sin kärnverksamhet och skapa en god arbetsmiljö för de anställda.

Det mest omfattande underskottet i absoluta tal återfinns inom kommunstyrelsen -14,1 mnkr. Kommunstyrelsens resultat belastas med 18,7 mnkr i utrangering av anläggningstillgångar. Den mest betydande posten var Drottningholms förskola som brann ned under 2017. Bokfört värde var 13,8 mnkr och beloppet är upptaget som en jämförelsestörande kostnad i resultaträkningen 2017.

Både barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden redovisar överskott, men inte lika utmärkande som under föregående år (2016: 17,8 mnkr respektive 30,2 mnkr). Socialnämndens överskott kan härledas till ökade volymer - cirka 80 procent av socialnämndens budget uppges vara volymbaserad. Under 2018 har en controller anställts som bland annat kommer träffa verksamhetschefer och bedöma prognosticerad volym (och därmed identifiera framtida kostnadsdrivare). Även barn- och ungdomsnämnden uppger lägre volymer än prognosticerat som orsak till överskottet 2017. Förvaltningen arbetar för närvarande med att ta fram effektiva uppföljningsverktyg med bättre träffsäkerhet.

Miljönämnden redovisar ett överskott om 0,5 mnkr, vilket motsvarar 14,7 procent av budget 2017. Personalkostnaderna var betydligt lägre än budgeterat beroende på tjänst- och föräldraledigheter samt sjukfrånvaro. Övriga kostnader var emellertid högre än budgeterat. Som konsekvens av bristen på personal har miljökontoret inte följt tillsynsplanen, vilket ledde till att även intäkterna var lägre än budgeterat. Under 2017 försökte miljökontoret utan framgång att rekrytera en vikarie, men fr.o.m. 1 mars 2018 har förvaltningen anställt en tillsvidareanställd tillsynshandläggare.

3.3.2. Verksamhetsmässigt resultat

Nämndernas måluppfyllelse avseende de egna målen vid bokslut 2017 (2016) framgår enligt tabell nedan. Överförmyndaren redovisar inte måluppfyllelse eftersom man ämnar följa upp verksamhetsmålen på APT-mötet i mars.

² Nöjd Medarbetar Index – enkätundersökning avseende arbetsmiljö

Tabell 2, Måluppfyllelse per nämnd

Nämnd	KS	BN	BUN	KFN	MN	SN	TN	Totalt
1. Uppnått	1	5	1	2	1	3	3	16
	(-)	(4)	(-)	(3)	(1)	(-)	(4)	(12)
2. Inte helt uppnått, är på väg	3	2	5	4	4	2	3	23
	(2)	(2)	(6)	(4)	(3)	(1)	(2)	(19)
3. Ej uppnått, men påbörjat	1	2	1	-	-	-	1	5
	(3)	(1)	(1)	(-)	(1)	(4)	(1)	(11)
4. Ej uppnått, ej påbörjat	-	2	-	-	1	-	1	4
	(-)	(4)	(-)	(-)	(1)	(-)	(1)	(6)
Totalt antal mål	5	11	7	6	6	5	8	48
	(5)	(11)	(7)	(6)	(6)	(5)	(8)	(48)

Det totala antalet mål inom nämnderna (överförmyndaren exkluderat) är oförändrat sedan föregående år – både innehållsmässigt och till antal räknat. Resultatet har förstärkts eftersom fler nämnder uppnår och delvis uppnår målen. Vid utgången av 2016 var det genomsnittliga resultatet för samtliga nämnder 2,2 och motsvarande siffra var 1,9 år 2017 (lågt genomsnittligt resultat indikerar hög måluppfyllelse). De senaste årens resultat visar på en positiv trend.

Störst förändring jämfört med år 2016 återfinns inom socialnämnden som uppfyller tre mål och är på väg att uppfylla två mål. Socialnämnden är den nämnd som redovisar högst måluppfyllelse år 2017. Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden har försämrat sina resultat något.

3.3.3. Intern kontroll

En övergripande summering av resultatet av den interna kontrollen avseende år 2017 redogörs för i respektive nämnds verksamhetsberättelse (se kapitel 3.2.1.).

Bedömning Resultat

Vi konstaterar att fem av åtta granskade nämnder visar positiva avvikelser i jämförelse med budget. Socialnämnden samt barn- och utbildningsnämnden har minskat överskottet och i förhållande till budgeterade medel avviker inte resultatet nämnvärt – 0,3 procent. De nämnder som har högst relativ avvikelse från budget är tekniska nämnden, kommunstyrelsen och miljönämnden. Både miljönämnden och

tekniska nämnden har under året haft problem med att fylla vakanta tjänster, vilket har lett till att respektive förvaltning har hamnat efter i tillsynsärenden och handläggning. Tekniska nämnden har uppvisat väsentliga underskott de senaste tre åren på grund av extraordinära poster, och det kan därför finnas möjlighet att se över om den politiska styrningen av nämndens verksamhet är ändamålsenligt. Sammantaget har antalet mål inte förändrats jämfört med föregående år och måluppfyllelsen för de flesta mål bedöms, i likhet med föregående år, vara ”inte helt uppnått, är på väg” följt av att målet uppfyllts. Jämfört med 2016 har de högre graderna av måluppfyllnad ökat och andelen mål som inte uppfyllts har således minskat.

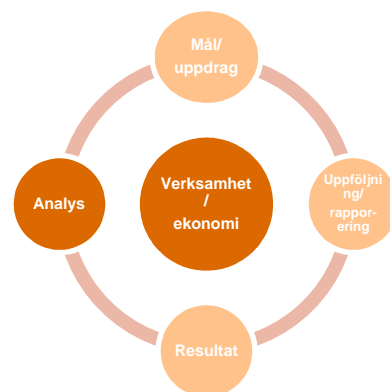
Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade i enlighet med god redovisningssed.

Vi noterar att både byggnadsnämnden och miljönämnden trots stora utmaningar uppfyller fler verksamhetsmål än föregående år. Båda nämnderna har dock motiverat och beskrivit måluppfyllelsen på ett korrekt sätt.

Vi bedömer därför att måluppfyllelsen avseende ekonomi och verksamhetsmål redovisas på ett rättvisande sätt.

3.4. *Analys och utvärdering*

Här bedöms om det genomförs analyser av måluppfyllelsen och den interna kontrollen. Även orsaker till eventuella avvikelser från målen analyseras.

3.4.1. *Övergripande iakttagelse*

I respektive nämnds verksamhetsberättelse finns kommentarer för varje verksamhetsmål och analys av måluppfyllelsen.

Undantaget är byggnadsnämnden som i likhet med tidigare år endast presenterat en övergripande kommentar för samtliga mål. Överförmyndaren har inte presenterat måluppfyllelse för 2017, men det framgår däremot av verksamhetsplanen målen ska mätas och följas upp.

3.4.2. *Intern kontroll*

De kontrollområden som internkontrollplanen omfattar ska enligt reglementet för intern kontroll utgå från en risk- och väsentlighetsanalys. Samtliga nämnder arbetar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. Nämnderna har även gett uttryck för att de ser över kontrollområdenas relevans inför varje år, och rationaliserar bort områden som förlorat i sannolikhet och/eller konsekvens.

Vi har noterat att tillvägagångssättet för att ta fram nämndernas risk- och väsentlighetsanalyser skiljer sig åt. I intervjuer har det framkommit att vissa nämnder antar ett kontrollområdes risk och väsentlighet genom diskussion på arbetsplatsträffar och/eller inom ledningsgrupper, medan andra nämnders internkontrollplaner framställs av enskilda tjänstepersoner inom förvaltningen. Risken med det sistnämnda förfarandet är att nämnden går miste om viktiga

insikter eftersom övriga tjänstepersoner inom förvaltningen inte nödvändigtvis har direkt kontakt med den person som författar internkontrollplanen.

Av de risk- och väsentlighetsanalyser som vi har tagit del av i granskningen framkommer ingen analys av bakomliggande resonemang eller beskrivning av vilka kontrollområden som har exkluderats i arbetet.

Bedömning Analys och utvärdering

Vi konstaterar att samtliga nämnder har motiverat bedömningen av respektive målområde och presenterat väsentliga händelser under året som bidragit till måluppfyllelsen. Sammantaget ger detta läsaren en överskådlig bild av hur verksamheten har bedrivits under verksamhetsåret och förklarar utfallen för året.

Genomgång av resultat av den interna kontrollen genomförs av samtliga nämnder, men graden av analys vid utvärdering varierar. De flesta nämnderna utgår från föregående års internkontrollplan inför upprättandet av den nya.

Tillvägagångssättet för att utvärdera respektive kontrollområdes risk och väsentlighet skiljer sig åt – vissa nämnder bygger analysen på iakttagelser från APT-möten och samtal i ledningsgrupper, medan andra nämnder endast tar hänsyn till enskilda tjänstepersoners iakttagelser.

Vi anser att det är viktigt att utvärdering av respektive kontrollområdes risk och väsentlighet fångar upp så många perspektiv av nämndens verksamhet som möjligt. Av den promemoria som författats angående internkontroll framgår hur risk och väsentlighet ska bedömas, men inte av vem. Det bör dock framhållas att de flesta nämnder bygger risk- och väsentlighetsanalyserna på väl underbyggda diskussioner inom förvaltningen.

Vi bedömer därför att det genomförs analyser av måluppfyllelsen och den interna kontrollen. Samtliga nämnder motiverar både ekonomiska och verksamhetsmässiga avvikelser och föreslår aktiviteter för att uppnå en högre måluppfyllnad.

3.5. Särskilda fokusområden

3.5.1. Övergripande granskning av återrapportering av delegationsbeslut

Här bedöms om det finns tillfredsställande rutiner för återrapportering av delegationsbeslut.

En nämnd har rätt att uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att besluta om ett visst ärende. Nämnden kan även uppdra åt enskilda tjänstegrupper att fatta beslut på nämndens vägnar i vissa ärenden. Om en nämnd uppdrar åt en förvaltningschef att fatta beslut inom nämndens verksamhetsområde, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur vidaredelegera uppgiften till en annan anställd inom förvaltningen. Förvaltningschefen får dock endast använda sin möjlighet till vidaredelegering på ett sådant sätt att nämnden vet vem som har rätt att fatta beslut. Nämnden kan även direkt uppdra åt anställda inom kommunens förvaltning att besluta på nämndens vägnar.

Tidigare skulle beslut som fattats med stöd av delegation anmälas till nämnden, som i sin tur bestämde i vilken ordning detta skulle ske. I den nya kommunallagen (2017:725) har det tillkommit en paragraf som tydliggör att nämnden ska besluta i vilken utsträckning vidaredelegerade beslut ska återrapporteras till nämnd.

Det betyder att form och frekvens för återrapportering av delegationsbeslut bestäms av nämnden. De delegationsbeslut som inte tillkännages nämnd ska emellertid alltid finnas på kommunens anslagstavla.

Återrapportering av delegationsbeslut är till inte tillämpligt på överförmyndaren enligt föräldrabalken. Ingen av de övriga nämnderna i Ekerö har reviderat delegationsordningen mot bakgrund av det nya tillägget i kommunallagen avseende återrapportering av delegationsbeslut. Däremot uppger samtliga nämnder att de ser över delegationsordningen när större organisatoriska förändringar sker. Alla nämnder tillämpar samma formregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut – det ska alltid finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Nedan följer respektive nämnds rutin för återrapportering av delegationsbeslut. Uppgifterna kring rutinerna kommer från intervjuer och dokumentstudier av delegationsordning.

Kommunstyrelsen: Delegationsbeslut överlämnas löpande till kommunstyrelsens kansli och sekreteraren anmäler delegationsbesluten. Aktuella delegationsbeslut ska finnas tillgängliga i en läsplatta vid kommunstyrelsens sammanträden och i sammanträdesprotokoll ska noteras att anmälan har gjorts. Tiden för att överklaga löper ut efter tre veckor från att protokollet har publicerats på kommunens anslagstavla – denna princip gäller även för kommunens övriga nämnder. Kommunstyrelsens delegationsordning reviderades senast i februari 2016 och refererar kontinuerligt till den f.d. kommunallagen

Byggnadsnämnden: Byggnadsnämnden har ingen skriftlig rutin för återrapportering av delegationsbeslut, men alla delegationsbeslut redovisas löpande på samtliga av byggnadsnämndens sammanträden under särskild punkt enligt protokollen.

Barn- och ungdomsnämnden: Inom barn- och ungdomsnämnden ska delegationsbeslut överlämnas löpande till nämndens sekreterare och beslutet ska förses med löp- och paragrafnummer per år. Nämndsekreteraren kategoriserar sedan delegationsbesluten per verksamhetsområde och anmäler besluten till barn- och utbildningsnämnden. Aktuella delegationsbeslut ska finnas vid barn- och utbildningsnämndens sammanträden och i nämndens protokoll noteras att anmälan skett.

Som exempel på återrapportering av delegationsbeslut har nämnden översänt rutinen för posthantering och handlägningsrutiner för skolplikt och frånvaro vid Ekerö kommuns skolor. I intervjuer har det framkommit att det finns risk att rektorerna i vissa fall inte återrapporterar beslut till nämndsekreterare. Exempelvis i de fall rektor fattar beslut om avstängning av elev, och därför anser förvaltningen

att det hade det varit fördelaktigt om ledningssystemet Strasys innehöll en dokumentstödsstruktur för att underlätta för rektorerna.

Kultur- och fritidsnämnden: Enligt kultur- och fritidsnämndens delegationsordning har nämnden i princip samma rutin för återrapportering av delegationsbeslut som barn- och ungdomsnämnden. Enligt uppgift är dock nämndens rutin delvis förlegad eftersom delegationsordningen inte har uppdaterats – numera rapporteras delegationsbesluten redan i kallelsen till nämnden. Ett arbete pågår med att färdigställa en ny delegationsordning för den nya förvaltningsorganisationen.

Miljönämnden: Miljönämnden är den enda nämnd som inte har en uttryckt rutin för återrapportering av delegationsbeslut i delegationsordningen. Den senast reviderade upplagan av delegationsordningen är daterad i april 2016. Tjänstepersoner inom förvaltningen låter dock meddela att nämnden håller på att ta fram en ny delegationsordning och kommer skriva in rutin för återrapportering av delegationsbeslut. Den rutin som används för närvarande är att en lista med delegationsbeslut skickas till nämndens ledamöter i samband med inbjudan till nämndsammanträde.

Socialnämnden: Socialnämndens delegationsordning reviderades senast i december 2017. Inför varje sammanträde i socialnämnden ska en lista över den gångna månadens delegationsbeslut upprättas. Beslutsförteckningen ska lämnas till nämndsekreterare som delar in besluten i ärendeområden. Sedan förvaras förteckningarna i en pärm och finns tillgänglig vid sammanträdet så att respektive ledamot ges möjlighet att se över vilka beslut som fattats den senaste månaden med stöd av delegation. Trots att socialnämnden har en nyligen reviderad delegationsordning stämmer inte det beskrivna förfaringssättet överens med hur det sker i praktiken då delegationsbeslut anmäls via Meetings och det finns ingen pärm på mötet. Enligt uppgift kommer delegationsordningen att uppdateras med korrekt beskrivning vid nästa nämndsammanträde, den 14 mars 2018.

Tekniska nämnden: Tekniska nämnden har samma rutin för återrapportering av delegationsbeslut som kommunstyrelsen. Tekniska nämnden är bland annat driftsnämnd för teknik- och exploateringskontoret, men större investeringar och exploateringsfrågor behandlas av kommunstyrelsen.

Bedömning Återrapportering av delegationsbeslut

Vi konstaterar att kommunstyrelsens delegationsordning refererar till den f.d. kommunallagen. Vidare konstaterar vi att samtliga nämnder förutom miljönämnden och överförmyndaren har en skriftlig rutin avseende återrapportering av delegationsbeslut inskriven i delegationsordningen. Enligt uppgift är miljönämndens rutin för återrapportering av delegationsbeslut att nämndens ledamöter tar del av en lista med delegationsbeslut som fattats sedan föregående nämndsammanträde. Sedan kan ledamöterna ta upp ärenden vid nämndsammanträdet. Vi anser att miljönämndens rutin, så som den är muntligt beskriven, lever upp till de krav som ställs enligt kommunallagen.

Vi bedömer att det finns tillräckliga rutiner för återrapportering av delegationsbeslut. Den nya kommunallagen ger nämnden möjlighet att besluta om i vilken utsträckning vidaredelegerade beslut ska återrapporteras.

3.6. Övergripande granskning av den interna kontrollen kopplat till IT-driften av kommunens ekonomisystem

I samband med revisionsplaneringen för Ekerö kommun har en risk- och väsentlighetsanalys genomförts där system samt applikationer kopplat till den finansiella rapporteringen bedömts som kritiska. Baserat på detta har en granskning av applikationen Raindance (ekonomisystem) genomförts. Granskningen har genomförts i syfte att bedöma processer, rutiner och den interna kontrollen kopplat till ekonomisystemet Raindance.

Baserat på genomförd granskning bedöms Kommunstyrelsen ha grundläggande processer och rutiner på plats gällande förvaltning av Raindance. Exempelvis finns det rutiner på plats gällande incident och krishantering.

I samband med granskningen noterades dock ett antal områden där Kommunstyrelsen har möjlighet att förbättra och förstärka den interna kontrollen. I huvudsak berör våra observationer avsaknaden av processer, rutiner och kontroller kopplade till hanteringen av användare och behörigheter samt förändringar av applikationen. Baserat på granskningen noterades totalt fyra observationer, vi rekommenderar att Kommunstyrelsen i första hand bör fokusera på följande områden:

- Avsaknad av uppdaterad förvaltningsplan,
- Avsaknad av rutin för periodisk granskning av användare,
- Avsaknad av kontroll rörande privilegierade användares aktivitet,

4. *Revisionell bedömning*

Den sammanfattande bedömningen är att Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i huvudsak är tillräcklig utifrån en översiktlig granskning. Kommunstyrelsen och nämnderna har ändamålsenliga system för ledning, styrning, uppföljning, kontroll och rapportering. Trots att samtliga kontrollområden är uppfyllda och att den revisionsfrågorna uppfylls, så har vi iakttagit brister som bör åtgärdas. Bland annat har kommunstyrelsen inte formellt antagit en internkontrollplan för 2017, och uppföljningen av den interna kontrollen har inte skett enligt plan. Vi har även noterat att tillvägagångssättet för att ta fram risk- och väsentlighetsanalyser skiljer sig åt mellan nämnder. Slutligen refererar kommunstyrelsens delegationsordning konsekvent till den f.d. kommunallagen.

I samband med granskningen av den interna kontrollen kopplat till IT-driften av kommunens ekonomisystem noterades ett antal områden där Kommunstyrelsen har möjlighet att förbättra och förstärka den interna kontrollen. I huvudsak berör våra observationer avsaknaden av processer, rutiner och kontroller kopplade till hanteringen av användare och behörigheter samt förändringar av applikationen.

Utifrån våra iakttagelser föreslår vi följande rekommendationer:

- Att former för risk- och väsentlighetsanalys förtydligas så att tillvägagångssättet blir enhetligt inom hela kommunen.
- Att en internkontrollplan avseende 2018 tas fram och antas av kommunstyrelsen och att återrapportering sker enligt plan.
- Att kommunstyrelsen reviderar sin delegationsordning utifrån den nya kommunallagen.
- Förvaltningsplan för ekonomisystemet uppdateras.
- Rutin för periodisk granskning av användare upprättas inkl. kontroll rörande privilegierade användares aktivitet införs.

Mars 2018

Charlotte Erdtman

Projektledare

Anders Hägg

Uppdragsledare